

Jäsenten valinta muihin kunnallisiin ja ylikunnallisiin luottamustehtäviin

Kunnanhallitus 19.05.2025 § 84
46/00.00.01/2025

Valmistelija

Juho Pulkka, hallintojohtaja, puh. 040 533 1302

Kuntalain 71 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö eikä samaan kuntayhtymään pysyväisluonteisessa palvelussuhteessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun kuin 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen jäseneksi ei ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Perussopimuksessa voidaan sopia, että kuntayhtymän muun toimielimen kuin yhtymäkokouksen jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja.

Savon koulutuskuntayhtymän perussopimuksen § 6:n mukaan jäsenkunnat valitsevat yhtymävaltuuston jäsenet ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen. Yhtymävaltuustossa on Kuopiosta neljä, Varkaudesta kolme, Iisalmesta ja Siilinjärveltä kaksi ja muista jäsenkunnista yksi jäsen. Valtuuston jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja ja jäsenet ja varajäsenet valitaan jäsenkuntien toimikautta vastaavaksi ajaksi. Toimikausi jatkuu siihen saakka, kunnes uusi yhtymävaltuusto on valittu.

Lain käräjäoikeuden lautamiehistä 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä.

Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö. Lain 4 §:n mukaan kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja

kielijakaumaa. Tuomioistuinvirasto on vahvistanut Kaavin osalta lautamiesten lukumäärän olevan yksi, joka valitaan **Pohjois-Savon kärjäoikeuteen**.

Pohjois-Savon liiton perussopimuksen 6 §:n mukaan kukin jäsenkunta valitsee kuntien edustajainkokoukseen yhden edustajan kutakin edellisen vuoden ensimmäisenä päivänä kunnassa asunutta alkavaa 4000 asukasta kohden, kuitenkin enintään viidennes rajoittamattomasta jäsenmäärästä. Kullekin edustajalle valitaan henkilökohtainen varaedustaja. Edustajan ja varaedustajan on oltava jäsenkuntien valtuutettuja. Kuntien edustajainkokouksessa on kullakin edustajalla yksi ääni.

Perussopimuksen 8 §:n mukaan kuntien edustajainkokous pidetään kuntavaalien jälkeen lokakuun loppuun mennessä. Maakuntahallitus päättää edustajainkokouksen ajasta ja paikasta. Kutsu kuntien edustajainkokoukseen on toimitettava kirjallisesti jäsenkunnille vähintään kuukautta ennen kokousta. Jäsenkuntien on kirjallisesti ilmoitettava valitsemiensa edustajien nimet maakuntahallitukselle viimeistään 14 päivää ennen kuntien edustajainkokousta.

Perussopimuksen 14 §:n mukaan kuntien edustajainkokous valitsee maakuntavaltuustoon jäsenkuntien kunnanvaltuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi kustakin jäsenkunnasta yhden jäsenen kutakin edellisen vuoden ensimmäisenä päivänä kunnassa asunutta alkavaa 4000 asukasta kohden, kuitenkin enintään viidennes rajoittamattomasta jäsenmäärästä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Maakuntavaltuuston jäsenet ja varajäsenet valitaan jäsenkuntien kunnanvaltuustojen jäsenistä.

Maakuntavaltuustossa edustettuina olevien ryhmien ääniosuuksien tulee valittaessa vastata jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta maakunnan alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. (Laki alueiden kehittämisestä ja rakennerrahastotoiminnan hallinnoinnista 17a §)

Mikäli jäsen tai varajäsen menettää vaalikelpoisuutensa kesken toimikauden tai muusta syystä eroaa valtuuston jäsenyydestä kesken toimikauden, päättää jäsenen edustama kunta eron myöntämisestä ja uuden jäsenen tai varajäsenen valitsemisesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Kunnan valitseman jäsenen tai varajäsenen on edustettava samaa ryhmää kuin se, jonka tilalle hänet valitaan.

Kiinteistötoimitusten uskottuja miehiä valitaan vähintään kuusi henkilöä kiinteistönmuodostamislain 6 §:n mukaan valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Uskotun miehen tulee olla kiinteistöasioihin perehtynyt ja paikalliset olot tunteva henkilö. Vaalikelpoisuudesta uskotun miehen toimeen on voimassa, mitä kärjäoikeuden lautamiehistä säädetään.

Itä-Suomen poliisilaitoksen neuvottelukuntaan valitaan jäsen ja henkilöjohtaisen varajäsen kunnan valtuuston toimesta pollsin hallinnosta annetun asetuksen 13 §:n mukaan. Asetuksen mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on urata poliisin toimintaan vaikuttavan ympäristön kehitystä sekä poliisin toimintaa, tehdä aloitteita poliisin toiminnan kehittämiseksi, antaa lausuntoja poliisia koskevista asioista sekä käsitellä ne muut asiat, jotka sen käsiteltäviksi toimitetaan.

Siilinjärven ympäristöterveyslautakunta hoitaa ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen tehtävät ja Siilinjärven kunta vastaa yhteistoiminnasta isäntäkunta. Yhteistoimintasopimuksen 3 §:n mukaan Siilinjärven kunnan valtuusto asettaa

ympäristöterveyslautakunnan toimikaudekseen. Lautakunnassa on yksi jäsen jokaisesta sopimuskunnasta. Sopimuskuntien valtuustot nimittävät yhteiseen lautakunaan yhden jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Siilinjärven kunnan maaseutulautakunta: Sydän-Savon maaseutupalvelun tehtävänä on huolehtia maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa säädetyn lain mukaisten viranomaistehtävien, maaseudun elinkeinojen kehittämistehtävien sekä maaseudun toimintaympäristön kehittämistehtävien hoidosta maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskevan sopimuksen mukaisesti.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella päätösvaltaa käyttää yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kuntalain 77 §:ssä tarkoitettu sopijakuntien yhteinen toimielin, Siilinjärven kunnan maaseutulautakunta. Yhteistoiminta-alueen maaseutulautakunnan toimivalta on määriteltä maaseutulautakunnan johtosäännössä.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat seuraavat 11 kuntaa: Kaavi, Kuopio, Leppävirta, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus ja Vesanto.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta määrää että kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoa ja kunnanvaltuustoa, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Vaikutusten arviointi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se:

- esittää **Savon koulutuskuntayhtymän** yhtymävaltuustoon jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen;
- valitsee **Pohjois-Savon käräjäoikeuteen** yhden lautamiehen;
- valitsee **Pohjois-Savon liiton edustajainkokoukseen** yhden edustajan sekä hänelle varaedustajan sekä esittää heitä valittavaksi maakuntavaltuustoon;
- valitsee **Kiinteistötoimituksen uskottuja miehiä** vähintään 6 ja enintään 10 henkilöä;
- valitsee **Itä-Suomen poliisilaitoksen neuvottelukuntaan** yhden jäsenen ja hänelle varajäsenen;
- esittää **Siilinjärven ympäristöterveyslautakuntaan** yhtä jäsentä ja yhtä varajäsentä ja
- esittää **Siilinjärven maaseutulautakuntaan** yhtä jäsentä ja yhtä varajäsentä.

Päätös

Esityksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet

valtuusto